

MIDTJYSKE MOBILITETSHUBS

ET NETVÆRK AF MULIGHEDER

midttrafik

JUUL FROST ARKITEKTER

INDHOLD

FORORD: ET NETVÆRK AF MULIGHEDER 3

INTRO

HVORFOR MOBILITETSHUBS? 4

HVAD ER MOBILITETSHUBS? 7

EKSEMPEL: FRA STOPPESTED TIL MØDESTED 8

STRATEGI

HUBTYPOLOGIER 10

HOVEDGREB 12

EKSEMPEL: FRA HUB TIL HUB-NETVÆRK 14

VÆRKTØJER

IMPLEMENTERING 16

HUBVÆRKTØJ 18

midttrafik

Midttrafik

Søren Nymarks Vej 3

8270 Højbjerg

Midtjyske mobilitetshubs

– Et netværk af muligheder

November 2026

Udarbejdet i samarbejde med:

JUUL FROST ARKITEKTER A/S

By-, Bygnings- og Landskabsarkitekter

Refshalevej 147

1432 København K

For- og bagsidefoto: Midttrafik

REFERENCER

2026, passagerråd Midt: Indsigter fra workshop afholdt med Midtjyllands Passagerråd, d. 01.09.2026.

2026, Faglig Forum: Indsigter fra workshop afholdt med kommuner i Midttrafiks område d. 05.05.2026.

2026, Toronto City. 8-80 Streets. https://www.880cities.org/

2026, Letbanesamarbejdet. Principper for stationsnær byudvikling.

2021, Idékatalog: Mobilitetshub Rønde, Midttrafik

2022, Idékatalog: Mobilitetshub Holstebro, Midttrafik

2023, Idékatalog: Mobilitetshub Odder, Midttrafik

2025. Landdistrikternes Fællesråd. Fremtidens mobilitet i landdistrikterne.

ØVRIGE RELEVANTE UDGIVELSER

Hele vejen rundt om rejsen - håndbog til etablering og modernisering af stoppesteder, knudepunkter og terminaler. Midttrafik 2020.

ET NETVÆRK AF MULIGHEDER

Visionen er at skabe et samlet netværk af prioriterede knudepunkter, som understøtter den sammenhængende rejse. Disse steder kalder vi Midtjyske Mobilitetshubs.

ET NETVÆRK AF MULIGHEDER

Ambitionerne i Midttrafiks strategiplan er høje. Vores kundefokus skaber nem, attraktiv og bæredygtig mobilitet for alle, lyder visionen. Det adresseres bl.a. i strategiens indsatsområde Helhedsorienteret mobilitet, som sætter fokus på kundens samlede transportbehov og den sammenhængende rejse.

Den sammenhængende rejse kræver, at skiftet mellem transportmidler bliver så let, komfortabelt og trygt som muligt. Derfor denne strategi for mobilitetshubs. En strategi, der sætter retningen for, hvordan Midttrafik sammen med kommuner og region kan udvikle og styrke mobilitetshubs som det fysiske bindeled mellem mobilitetsformer. En strategi for at skabe og synliggøre transportmuligheder, at gøre det lettere at rejse bæredygtigt og samtidig styrke det lokale liv.

Hos Midttrafik har stoppestedsområdet været i fokus i mange år. Vi har sammen med kommunerne og lokale aktører både arbejdet med at løfte kvaliteten på de mest nedslidte stoppesteder og skabt visioner for, hvordan store knudepunkter kan udvikles til fremtidens midtjyske mobilitetshubs.

Undervejs er vi blevet klogere på, hvad der er vigtigt for kunderne, og hvordan den sammenhængende rejseoplevelse understøttes. Og så har vi lært, at en hub ikke blot er et ventested, men også er en vigtig del af kundens samlede rejseoplevelse og af borgernes samlede indtryk af det omkringliggende sted.

En god mobilitetshub letter skift mellem transportformer og forbinder by og opland, men potentialet stopper ikke dér. Hvis vi udvikler med blik for de lokale behov, kan hubben også bidrage aktivt til byen - understøtte hverdagslivet, styrke lokale funktioner og være med til at skabe attraktive, levende og sammenhængende lokalsamfund. Strategien giver et værktøj, som bringer dialogen hele vejen rundt om hubben – 360 grader.

Men opgaven er ikke kun at skabe enkeltstå¬ende mødesteder. Vi skal i fællesskab skabe et netværk af mobilitetshubs, som dækker hele Midtjylland og passer til de lokale behov og muligheder. Både i de større byer, hvor mange busser mødes og udveksler passagerer og på landet, hvor cykel, bil, lokalbus og flextrafik skal spille sammen som tilbringertrafik til hovedruten, så flest muligt oplever adgang til god kollektiv trafik.

Netværket skal skabe sammenhæng mellem steder, så mennesker oplever, at deres rejse hænger sammen, uanset hvor den begynder eller slutter. Mobilitet kender ikke kommunegrænser og kræver en indsats på tværs af administrative grænser, fagligheder og geografier for at skabe et godt netværk af hubs.

Med denne strategi trækker Midttrafik i arbejdstøjet og inviterer kommuner og region med på rejsen, så vi sammen kan skabe stærkere mobilitet på tværs af Midtjylland med et netværk af mobilitetshubs som grundlag.

Lars Berg
Direktør, Midttrafik

HUB
HVORFOR MOBILITETSHUBS?

MERE MOBILITET TIL ALLE

Med mobilitetshubs vil Midttrafik gøre det lettere for midtjyder at komme til og fra den kollektive trafik og dermed skabe mere mobilitet for alle. Mobilitetshubs skal styrke adgangen til kollektiv trafik og skabe bedre sammenhæng mellem transportformer, byer og lokalsamfund i hele Midtjylland. Det handler om at sikre gode og lige muligheder for kollektiv transport, reducere trængsel og samtidig understøtte levende landsbyer, landområder og regionale centre. Grundtanken er, at et sammenhængende netværk af mobilitetshubs kan styrke forbindelsen mellem by og opland og skabe bedre forudsætninger for, at midtjyder kan komme til arbejde, uddannelse, service og fritidsaktiviteter.

MOBILITET SKABER SAMMENHÆNG

Mobilitetshubbens rolle er således at samle mobilitetsformer og øge oplandet til de stærke hovedkorridorer i den kollektive trafik. Ved at øge adgangen til transportmuligheder, skabes også bedre forudsætninger for de steder og lokalsamfund, som transporten forbinder. Alle midtjyder skal opleve, at de har adgang til kollektiv trafik, og at det er nemt at komme fra A til B.

Grundtanken er at mobilitetshubben bliver et sted der kombinere kollektiv transport med bil, cykel, gang, samkørsel og andre mobilitetsformer. Det giver flere mulighed for at vælge den transportform, der passer til borgernes hverdag og kan som en afledt effekt bidrage til mindre trængsel og mere grønne transportvalg.

MERE END ET STOPPESTED

Mobilitetshubben skal være borgernes gode sted at rejse til og fra. Dette forudsætter at stedet fungerer og opleves som attraktivt. Hvorfor tilgangen til hubben vil være bredere end planlægningen af et stoppested. Et af grebene vil således være at tænke mobiliteten sammen med byudvikling og lokale behov. Mobilitetshubben bliver dermed mere end et sted, hvor man skifter transportmiddel. Den kan skabe bedre muligheder for at bevæge sig, mødes og være en del af det lokale liv.

En mobilitetshub er således en videreudvikling af det klassiske trafikale knudepunkt. Hvor stoppestedet giver adgang til transport, og knudepunktet samler linjer, går mobilitetshubben et skridt videre: Den samler mennesker, transportformer, information og muligheder – og gør det nemt at komme videre.

HVAD SIGER KOMMUNERNE?

13 kommuner i Midttrafiks område deltog i et spørgeskema om handlerum, muligheder og mobilitetshubs. Resultaterne blev brugt som afsæt for en efterfølgende dialog.

Svarene tegner et billede af kommuner, der alle ser et behov for at udvikle mobiliteten, men står med meget forskellige udgangspunkter.

Blandt de vigtigste drivkræfter for etableringen af mobilitetshubs peger kommunerne på bedre forbindelser mellem by og land, bedre adgang til arbejde, uddannelse og service samt muligheden for at tiltrække og fastholde borgere.

12 kommuner vurderer, at borgernes oplevelse af de eksisterende stoppesteder og knudepunkter er nogenlunde eller mindre tilfredsstillende.

10 kommuner vurderer, at der er et stort eller meget stort behov for at udvikle mobiliteten i kommunen.

Samtidig viser svarene, at mobilitetshubs ikke indgår lige tydeligt i kommunernes eksisterende mobilitets- og byudviklingsprojekter.

Foto: Midttrafik

MIDTTRAFIKS
BIKEPOD

MOBILITETSHUB
RØNDE

EU-PROJEKTER
I HEDENSTED

MOBILITETSHUB
HOLSTEBRO

EU-PROJEKTER I RANDERS,
HEDENSTED OG HERNING

STOPPESTEDSPULJE
PROJEKTER

SPECIALISEREDE
INVENTARLØSNINGER

MIDTTRAFIKS
STOPPESTEDSHÅNDBOG

MOBILITETSHUB
ODDER

ERFARINGER SOM FUNDAMENT

Midttrafik har gennem en årrække arbejdet med mobilitetshubs og undersøgt, hvordan gode knudepunkter kan skabe bedre sammenhæng mellem transportformer, mennesker og steder. Gennem flere visionsprojekter, EU-projektet MOVE og Midttrafiks Stoppestedspulje har vi opbygget værdifuld erfaring med at udvikle og afprøve løsninger, der gør det lettere at kombinere kollektiv trafik med andre transportformer og skaber bedre rammer for den samlede rejse.

Arbejdet har givet os indsigt i, hvordan lokale behov og stedbundne potentialer kan omsættes til konkrete løsninger, der styrker knudepunkternes funktion og gør dem mere attraktive for de rejsende. Samtidig har samarbejdet med kommuner og andre lokale aktører vist betydningen af at samle forskellige perspektiver og kompetencer, når fremtidens mobilitetsløsninger skal udvikles og realiseres.

På den baggrund står Midttrafik med et solidt erfaringsgrundlag for at tage næste skridt. Vi vil bygge videre på de hidtidige erfaringer og styrke den strategiske og tværgående indsats for mobilitetshubs, så gode knudepunkter i endnu højere grad kan bidrage til bedre sammenhæng i den kollektive trafik og skabe flere attraktive mobilitetsmuligheder for midtjyderne.

Foto: Midttrafik

HUB
HVAD ER MOBILITETSHUBS?

HVAD BESTÅR EN HUB AF?

Midttrafiks planlægningskoncept til etableringen af mobilitetshubs bygger på fire temazoner. Ved systematisk at arbejde med funktionaliteten i de fire zoner sikres det, at stedet tilbyder de nødvendige faciliteter til at skabe en attraktiv rejseoplevelse for rejsende og øvrige brugere af stedet.

INFOZONEN

Her får den rejsende overblik over mulighederne. Information om afgange, ruter og skift skal være synlig, let at forstå og tilgængelig, når den er nødvendig.

SKIFTEZONEN

Her sker skiftet mellem kollektive, private og delte transportformer. Det skal være nemt at finde vej, komme til og fra bussen og skifte mellem forskellige transportformer.

PARKERINGSZONEN

Her forbindes hubben med de transportformer, der bringer mennesker til og fra stedet. Cykel-, bil- og øvrig parkering skal placeres og indrettes, så de understøtter et nemt og trygt skift.

PAUSEZONEN

Her er der plads til at vente, opholde sig og orientere sig. Gode sidde- og opholdsmuligheder gør ventetiden til en del af den gode rejseoplevelse og skaber uformelle mødesteder.

IDENTITET OG GENKENDELIGHED

Hvis mobilitetshubs skal blive til et sammenhængende netværk, skal man også kunne se og mærke, at man er en del af det. På samme måde som metrostationer, lufthavne og andre transportsystemer har deres egne kendetegn, bør mobilitetshubs også have en fælles identitet, der gør dem genkendelige på tværs af geografier.

Midttrafik ønsker at udvikle en særegen identitet for mobilitetshubs. Det kan være et fysisk element, et arkitektonisk greb eller en visuel signatur, som går igen fra hub til hub. Ikke for at gøre alle steder ens, men for at skabe en fælles fortælling, hvor det enkelte sted både har sin egen lokale identitet og samtidig er en del af noget større.

Det er hensigten at identiteten derved bliver et symbol på et samlet mobilitetssystem og gør det lettere for borgerne at genkende, forstå og bruge netværket.

EN FREMTIDSSIKRET LØSNING

Lad os forestille os at det i fremtidens transportsystem, ikke længere er afgørende, hvilket transportmiddel man vælger – men hvordan systemet får dem til at spille sammen.

Den selvkørende bus henter dig. Toget tager dig videre og delemobiliteten bringer dig det sidste stykke. Mobilitetshubben bliver derved det sted, hvor det hele kobles sammen.

Fremtidens mobilitetshub kan blive bindeleddet mellem mennesker, teknologi og transportformer og dermed en central byggesten i et fremtidssikret mobilitetssystem.

INFOZONE

Digitale løsninger til trafikinfo
Wayfinding og rejseoverblik

Foto: Midttrafik

PARKERINGSZONE

Bil- og cykelparkering
Opladning og aflåsning

Foto: Midttrafik

Foto: Midttrafik

SKIFTEZONE

Kollektiv transport
Privat- og delemobilitet

PAUSEZONE

Vente- og opholdsområde
Møder og hverdagsfunktioner

AUNING
FRA STOPPESTED TIL MØDESTED

Auning viser, hvordan et mobilitetsknudepunkt kan bruges som afsæt for både bedre kollektiv mobilitet og en bredere udvikling af bymidten.

Hvor området tidligere var præget af tomme bygninger og butikslokaler, er der i dag kommet nyt liv. En restaurant og flere erhverv er flyttet ind i de tidligere tomme lokaler, og torvet er blevet et aktivt mødested, der forbinder området med byens øvrige rum.

Kort: skraafoto.dataforsyningen.dk

FAKTA:

- Auning, Norddjurs Kommune
- 3.330 indbyggere
- Projekt igangsat 2018, færdigt 2021
- Nyt mobilitetsknudepunkt og bytorv

VIRKEMIDLER:

- Stoppested omdannet til mobilitetshub
- Styrkede forbindelser mellem bus, byrum, handel og parkering
- Fokus på ophold, cykelfaciliteter og information

EFFEKT:

- Skabt et attraktivt og trygt ankomst-sted i byen
- Styrket forbindelse mellem kollektiv trafik og handelsliv
- Bidraget til aktivitet og byliv langs Vestergade
- Fastholder et stabilt kundegrundlag for den regionale busrute

FRA NEDSLIDT STOPPESTED TIL NYT BYRUM

Da arbejdet med knudepunktet i Auning begyndte i 2018, bestod området af en traditionel buslomme, parkering og flere tomme og forladte bygninger. Samtidig lå knudepunktet centralt med kort afstand til byens handelscentrum. Projektet greb derfor ikke kun fat i stoppestedet, men brugte mobiliteten som anledning til at gentænke området.

MOBILITET SOM AFSÆT FOR BYUDVIKLING

To tomme bygninger blev revet ned for at skabe plads til det nye knudepunkt, og det eksisterende bytorv blev flyttet og gentænkt som en del af den nye helhed.

Der blev etableret busplatforme, informationstavler, overdækket cykelparkering, parkering og nye forbindelser for gående og cyklister. Samtidig blev der arbejdet med ophold, belysning, beplantning, leg og andre funktioner, der gør området til et sted, man kan opholde sig – også når man ikke benytter offentlig transport.

KNUDEPUNKT, DER BINDER BYEN SAMMEN

En vigtig del af grebet var at åbne området op og skabe bedre forbindelser til både handelsgaden, det bagvedliggende boligområde og den eksisterende parkering. Dermed blev knudepunktet både et sted at skifte transportform og et nyt samlingspunkt i byen.

HVAD KAN VI LÆRE AF AUNING?

Eksemplet i Auning viser, hvordan en mobilitetshub kan blive et løft for både kollektiv mobilitet, byliv og lokale forbindelser.

Kobl mobilitet og byudvikling

Placér og udform hubben, så den både løser et mobilitetsbehov og understøtter udviklingen af byens rum og forbindelser.

Skab et lokalt mødested

Gør hubben til et sted for både rejsende og lokale – med mulighed for at mødes, opholde sig og tage del i byens liv.

Gør skiftet til en del af rejsen

Gør overgangen mellem transportformer til en integreret del af rejsen, hvor orientering, skift og ventetid hænger sammen.

Området samler forskellige funktioner for både rejsende og lokale med opholds- og legeområder, sammenhængende belægning og belysning i flere niveauer. Tilsammen gør grebene det nemt at orientere sig, opholde sig og bevæge sig gennem området.

Fotos: Midttrafik

NETVÆRK

HUBTYPOLOGIER

FRA STRATEGISK BETYDNING TIL LOKAL VÆRDI

Mobilitetshubs kan spille vidt forskellige roller alt efter, hvor de ligger, og hvilke behov de skal imødekomme. Nogle hubs fungerer som strategiske mobilitetsmaskiner, der samler mange transportformer og forbinder byer og områder på tværs af den midtjyske geografi. Andre har en mere lokal betydning, hvor opgaven først og fremmest er at gøre det nemt at komme til og fra den kollektive trafik på det enkelte sted.

Forskellen i størrelse og funktion er ikke en svaghed, tværtimod. Det er netop samspillet mellem de forskellige hubtyper, der gør det muligt at understøtte et stærkere mobilitetsnetværk. De strategiske hubs skaber de lange forbindelser, mens de lokale hubs bringer mobiliteten tættere på borgernes hverdag.

Tilsammen skabes et finmasket netværk af muligheder, hvor flere får adgang til kollektiv og aktiv mobilitet, også uden for de største byer. Herved kan vi nå længere ud i den midtjyske geografi, end vi har kunnet gennem den traditionelle planlægning af den kollektive trafik alene.

Det handler derfor ikke om at gøre alle hubs ens, men om at give dem forskellige roller i det samlede netværk.

BYHUBBEN – DE STORE MØDESTEDER

Regionale, strategiske knudepunkter. De vil typisk være kendetegnet ved høj frekvens, mange passagerer og et betydeligt potentiale for byudvikling. Her er fokus på at skabe stærke forbindelser mellem transportformer og på at udnytte hubbens potentiale som en del af det regionale samspil.

Disse punkter findes i høj grad allerede i de større regionale centerbyer og der vil i mindre grad være behov for udpegninger af nye hubs af denne type, men mere et behov for at bygger videre på de eksisterende steder.

HOVEDNETSHUBBEN – DET GODE KOBLINGSPUNKT

Kommunale forbindelsespunkter til hovednettet. Herfra bringer prioriterede hovedlinjer de rejsende videre ud i den midtjyske geografi. Hovednetshubben kan spille en vigtig rolle i udviklingen af bylivet og i at skabe attraktive rammer omkring et centralt sted i byen.

Men hovednetshubben kan også være det centrale midtpunkt der samler rejsende fra de omkringliggende bysamfund. I sådanne tilfælde arbejdes der særligt med at skabe gode trygge forbindelser og trygge opholdsrum på hubben. Der bør ligeledes være særlig fokus på tilbringermuligheder og øvrige mobilitetsformer.

LOKALHUBBEN – SAMLER TRANSPORTFORMER

Lokale samlingspunkter og adgangspunkter til mobilitetsnetværket. De betjenes typisk af lokale busruter eller Flexbus-afgange og skal først og fremmest gøre det enkelt at komme til og fra den kollektive trafik.

Her handler opgaven i mindre grad om at tage udgangspunkt i et eksisterende stoppested og i højere grad om at finde det sted, hvor det giver bedst mening for mennesker at rejse fra og til. Derfor tager udviklingen af denne hubtype, i højere grad afsæt i områdets potentialer og naturlige mødesteder og der arbejdes med adgangsveje og forskellige former for tilbringertrafik og last mile løsninger.

BYHUBBEN
DE STORE MØDESTEDER

HOVEDNETHUBBEN
DET GODE KOBLINGSPUNKT

LOKALHUB
SAMLER TRANSPORTFORMER

STRATEGISK BETYDNING ← → **LOKAL BETYDNING**

Foto: Midttrafik

HVAD SKAL HUBS TILBYDE?

Ud over grundlæggende udstyr som læhus, bænk og cykelparkering kan mobilitetshubs tilbyde en række tillægsfaciliteter, der understøtter mobilitet og ophold. Følgende oversigt er et oplæg udarbejdet på baggrund af en workshop med Midttrafiks passagerråd (2026, passagerråd Midt).

ALLE HUBS HAR:

- Rejseinformation
- Flexknudepunktsstatus
- Identitetsmarkør
- Knudepunktsskilt
- Vejvisning til nærområdet

MANGE HUBS HAR:

- Overdækket cykelparkering
- Varieret cykelparkering
- Kiss & ride
- Park & ride

NOGLE HUBS HAR:

- Underholdning og aktiviteter
- Offentligt toilet
- Café eller kiosk
- Vandhane
- Tilknyttede vandreruter
- Tilknyttede cykelruter

STRATEGI
HOVEDGREB

NETVÆRKET SOM FORUDSÆTNING

Strategien tager udgangspunkt i skabelsen af et finmasket netværk af hubs. Hvor hensigten er at kunne nå længere ud i den midtjyske geografi, end vi hidtil har kunnet gennem den traditionelle planlægning af den kollektive trafik.

Udpegningen af de hubs, der tilsammen skal udgøre netværket, bliver derfor et centralt strategisk greb. Det handler om at identificere de steder, hvor en målrettet indsats kan skabe størst værdi for de rejsende og styrke forbindelserne mellem byer, lokalsamfund og transportformer.

Denne opgave skal løftes i fællesskab med kommunerne og med afsæt i lokale behov, udviklingsmuligheder og prioriteringer. Derfor er etableringen af relevante kommunale netværk vigtig, så regionen og kommunerne kan samarbejde om at udpege, prioritere og udvikle de hubs, der bedst understøtter et sammenhængende mobilitetsnetværk i hele Midtjylland.

ET 360-GRADERS PERSPEKTIV

Mobilitet og infrastruktur er med til at forme vores hverdag og de steder, vi lever. De har betydning for, hvor vi bosætter os, arbejder og uddanner os, hvordan lokale centre udvikler sig, og hvordan vi bruger og oplever vores byer, landskaber og byrum.

Infrastruktur, byudvikling og hverdagsliv er tæt forbundne. Derfor er der behov for et 360-graders perspektiv, hvor vi både ser på mobilitetens funktion, de steder den skaber og forbinder, og på menneskers oplevelse og brug af dem.

Strategien bygger på tre sammenhængende perspektiver:

MOBILITET

Hvordan får vi mennesker effektivt og enkelt videre?

- Nemme og effektive skift mellem transportformer
- Sammenhængende rejser
- Et stærkt og velfungerende mobilitetsnetværk

LOKAL UDVIKLING

Hvordan kan mobilitet være med til at udvikle attraktive steder og stærke lokale centre?

- Koncentration og samspil mellem funktioner omkring knudepunkter
- Udvikling af lokale centre og forbindelser mellem by og opland
- Bedre udnyttelse af eksisterende infrastruktur og potentialer

BRUGEROPLEVELSE

Hvordan opleves og bruges mobilitetshubben – og hvilke former for liv inviterer den til?

- Tilgængelighed, tryghed, komfort og bekvemmelighed
- Gode muligheder for orientering, ophold og aktivitet
- Rum, der understøtter møder, fællesskab og hverdagsliv

NÅR MOBILITET, STEDER OG MENNESKER FORSTÆRKER HINANDEN

De tre perspektiver skal ikke ses hver for sig. Den gode mobilitet skaber stærke steder, og stærke steder gør det lettere og mere attraktivt at vælge bæredygtige transportformer. Derfor er mobilitetshubben både et transportpunkt, et sted i byen og landskabet samt en del af menneskers hverdag.

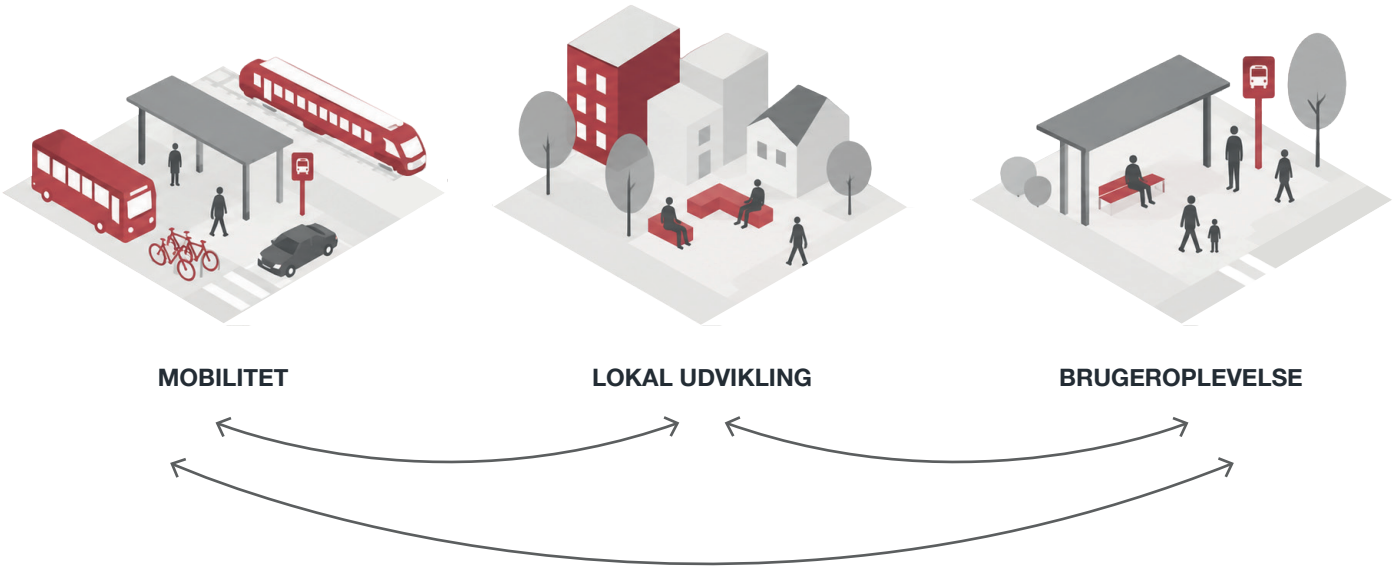

Foto: Midttrafik

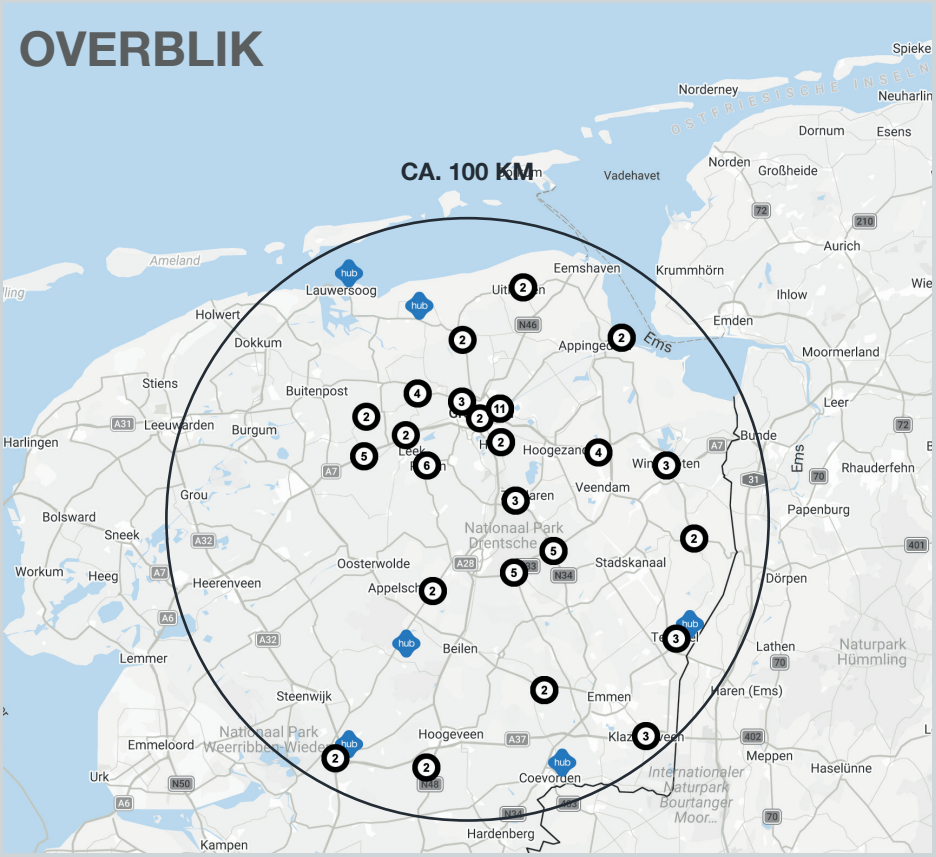
”Spørgsmålet er ikke længere kun hvor vi har en station, vi kan bygge videre på, men hvor mennesker har brug for et godt sted at begynde og slutte deres rejse.”

Kilde: Landdistrikternes Fællesråd

GRONINGEN

FRA HUB TIL HUB-NETVÆRK

Reis via Hub viser, hvordan en fælles regional tilgang kan skabe et netværk af hubs, der samtidig udvikles med afsæt i det enkelte sted.

Reis via Hub samler mere end 50 mobilitetshubs i et regionalt netværk, der strækker sig over omkring 100 km. På den fælles platform kan rejsende få overblik over hver hub og se, hvilke transportformer og faciliteter den tilbyder, så det er nemt at orientere sig og planlægge sin rejse.

Kort: reisviahub.nl/hubs

FAKTA:

- Groningen & Drenthe, Holland
- 'Reis via hub'
- Projekt igangsat 2014 (fortsat)
- Regionalt netværk med 50+ hubs

VIRKEMIDLER:

- Etablere hubs og højfrekvente forbindelser
- Fokus på tryghed, identitet og tydelig orientering
- Tilbringertransport gennem bl.a. 'hub-taxis'
- Langsigtet uændret busbetjening

EFFEKT:

- Øget brug af kollektiv trafik og passagerfremgang
- Bedre afgang fra områder med lav kollektiv dækning
- Mere intuitive og attraktive rejser på tværs af regionen

FRA ENKELTE STOPPESTEDER TIL ET REGIONALT NETVÆRK

Siden 2014 har Groningen i Holland arbejdet systematisk med at udvikle et regionalt netværk af mobilitetshubs under konceptet 'Reis via Hub'. Udgangspunktet er, at hubs skal gøre det lettere at kombinere forskellige transportformer og dermed styrke adgangen til bæredygtig mobilitet og kollektiv trafik. I stedet for at betragte hvert stoppested som et selvstændigt projekt indgår de enkelte hubs i et samlet regionalt system.

ÉN TILGANG – FORSKELLIGE HUBS

En vigtig del af tilgangen er, at der ikke arbejdes med én type hub. De enkelte steder udvikles med afsæt i deres størrelse, funktion og lokale kontekst. Det ses i skala-spændet mellem de forskellige hubs: Fra mindre stoppesteder, der integreres med lokale aktiviteter, til busstationer, der omdannes til bytorve og større parkeringsanlæg, der forbinder regional trafik på tværs af transportformer.

SAMARBEJDE MED LOKALE AKTØRER

Arbejdet bygger samtidig på samarbejde mellem trafikselskab, kommuner og lokale aktører. På den måde bliver hubben ikke alene et spørgsmål om businfrastruktur, men et fælles greb, hvor mobilitet kan kobles til lokale funktioner, byudvikling og hverdagsliv.

HVAD KAN VI LÆRE AF GRONINGEN?

Eksemplet i Groningen viser, hvordan man kan arbejde med mobilitetshubs som et samlet regionalt mobilitetsnetværk.

Tænk i netværk, udvikl lokalt

Se de enkelte hubs som dele af et samlet regionalt mobilitetsnetværk, hvor de forskellige knudepunkter understøtter hinanden.

Skab en fælles model

En fælles ramme gør det muligt at udvikle forskellige hubs med afsæt i det enkelte steds behov, potentialer og lokale kontekst.

Udvikl gennem lokale aktører

Inddrag kommuner, virksomheder og andre lokale aktører, så hubben udvikles i samspil med de mennesker og funktioner, den skal forbinde.

Foto: reisviahub.nl

LILLE SKALA: SIDDEBUREN

- Integreret med aktivitetscenter
- Kollektiv trafik som del af hverdagen
- Skaber lokal identitet og fællesskab

Faciliteter: WC, vandhane, overdækket cykelparkering, vandreruter via hub

Foto: reisviahub.nl

MELLEM SKALA: RODEN

- Omdannet fra busstation til bytorv
- Bibliotek og mobilitet samlet ét sted
- Styrker byliv og lokale mødesteder

Faciliteter: Rejseinformation, vandhane, overdækket cykelparkering, P+R

Foto: reisviahub.nl

STOR SKALA: HOOGKERK

- Forbinder bil, cykel og kollektiv trafik
- Styrker adgangen til Groningen by
- Gør det let at vælge kollektiv trafik

Faciliteter: Overdækket cykelparkering, cykelskabe, cykelopladning, P+R, café

PÅ VEJ I IMPLEMENTERING

TRIN FOR TRIN

En vision for en mobilitetshub kan være ambitiøs, men vejen fra vision til virkelighed behøver ikke at være det samme. En mobilitetshub kan udvikles trin for trin, hvor de første indsatser både skaber synlige forbedringer for de rejsende og giver erfaringer, der kan kvalificere de næste skridt.

ETAPEVIS UDVIKLING

Dette strategioplæg beskriver et ønsket billede af et udstrakt mobilitetsnetværk og kan fungere som en fælles retning for udviklingen. Den konkrete realisering af de enkelte mobilitetshub må tilpasses de lokale forhold, herunder økonomi, ejerforhold, planlægning og de øvrige udviklingsprojekter, der finder sted i og omkring hubben.

Derfor kan det være en fordel at udvikle mobilitetshubben etapevist og begynde med de greb, der er enkle at gennemføre og hurtigt kan skabe værdi for kunder og lokalområde. Det kan eksempelvis være bedre information, tydeligere wayfinding, forbedrede adgangsforhold eller nye muligheder for at skifte mellem transportformer. Mindre tiltag kan dermed forbedre brugeroplevelsen på kort sigt og samtidig være første skridt mod den samlede vision for hubben.

En etapevis tilgang gør det samtidig muligt at lære undervejs. Nye løsninger kan afprøves, evalueres og justeres, inden der investeres i større og mere permanente anlæg. På den måde bliver udviklingen af mobilitetshubben en proces, hvor erfaringer fra én etape er med til at forme den næste.

LOKALE KRÆFTER SKABER FORANKRING

En mobilitetshub bliver en del af det sted, den ligger. Derfor sker udviklingen ikke alene gennem fysisk planlægning og transportfaglige løsninger. Lokale aktører, institutioner, virksomheder og brugere kan være vigtige medspillere, når hubben skal udvikles til et sted, der fungerer i hverdagen.Ved at inddrage lokale kræfter tidligt kan nogle af visionens idéer afprøves i mindre skala, samtidig med at der skabes kendskab til og ejerskab omkring hubben. Det kan også være med til at sikre, at udviklingen tager afsæt i lokale behov og potentialer og kobler mobilitet med det liv, der allerede findes omkring stedet.

På den måde bliver mobilitetshubs ikke blot en vision, men et fælles udviklingsprojekt, hvor vi sammen omsætter ambitioner til konkrete projekter.

NÅR ETABLERINGER SKAL PÅBEGYNDES:

De første skridt kunne bl.a. være:

- Inddragelse af lokale unge og kulturaktører i udviklingen af opholds- og aktivitetsmuligheder ved hubben.
- Midlertidige grønne elementer, der kan afprøve nye kvaliteter i hubbens byrum.
- Afprøvning af tilgængelighedstiltag, eksempelvis tydeligere information, bedre skiltning og forbedrede adgangsforhold.
- Samarbejde med lokale virksomheder om eksempelvis cykeludlejning, cykelservice eller andre mobilitetstilbud.
- Afprøvning af wayfinding og digital information, der gør det lettere at finde rundt på hubben og skifte mellem transportformer.

Det afgørende er ikke, at alle elementer i den færdige mobilitetshub gennemføres på én gang. Det afgørende er at skabe en tydelig retning og komme i gang. Små skridt kan skabe synlige resultater, give ny viden og bygge fundamentet for den videre udvikling af mobilitetshubben.

IMPLEMENTERINGSPROCES: FRA PLAN TIL HANDLING – SAMMEN SKABER VI ET STÆRKT NETVÆRK AF MOBILITETSHUBS

01

Udpegning af netværk i den enkelte kommune

Kortlæg og udpeg mobilitetshubs og det samlede netværk i kommunen.

02

Prioritering af rækkefølge

Vurder potentiale, behov og gevinster, og prioritér hvilke hubs og tiltag der skal implementeres først.

03

Udarbejde handleplaner og skaffe finansiering

Beskriv konkrete tiltag, tidsplaner og ansvar, og skaf finansiering fra relevante kilder.

04

Etapevis implementering af tiltag

Gennemfør tiltagene i etaper – fra de første løsninger til det fulde netværk er på plads.

05

Udbrede kendskab til hubben og netværket

Skab synlighed og fortæl de gode historier, så flere kender til hubben og det samlede netværk.

Foto: Midttrafik

”De bedste hubs opstår dér, hvor mobilitet, sted og mennesker forstærker hinanden.”

Kilde: Jan Gehl, arkitekt og byplanlægger

DIALOG

HUBVÆRKTØJ

FRA POTENTIALE TIL EFFEKT

Hvis mobilitetshubs skal skabe reel værdi, skal vi finde frem til de tiltag der faktisk gør en forskel.

Derfor har vi udviklet et hubværktøj der omsætter strategiens ambitioner til et enkelt og anvendeligt mobilitetsbarometer eller merværdikompas, der kan bruges både før, under og efter etableringen af en mobilitetshub. Store hubprojekter kan let blive uoverskuelige, for hvornår er man egentlig i mål? Værktøjet kan være med til at pege på hvad vi sammen gerne vil opnå og løbende måle på hvor langt vi så er kommet.

DIALOG, VÆRKTØJ OG LØBENDE LÆRING

Grundideen er at værktøjet præsenterer en række diskussionsemner der kan komme i spil i og omkring en hub.

Emnerne vil have mere eller mindre relevans afhængig af type af hub og dennes placering. Dvs. visse emner vil fylde meget i tilrettelæggelsen af en hub, men være uden betydning på en anden type hub.

Værktøjet har således til formål at facilitere en løbende lærings- og udviklingsproces. I fællesskab diskuterer stedets potentialer og udfordringer i en ramme der guider diskussionen ud fra strategiens 3 hovedprincipper: mobilitet, lokal udvikling og brugeroplevelse. Værktøjet bliver dermed et redskab til at kvalificere investeringer og sikre, at mobilitetshubben løbende udvikles mod den bedst mulige løsning.

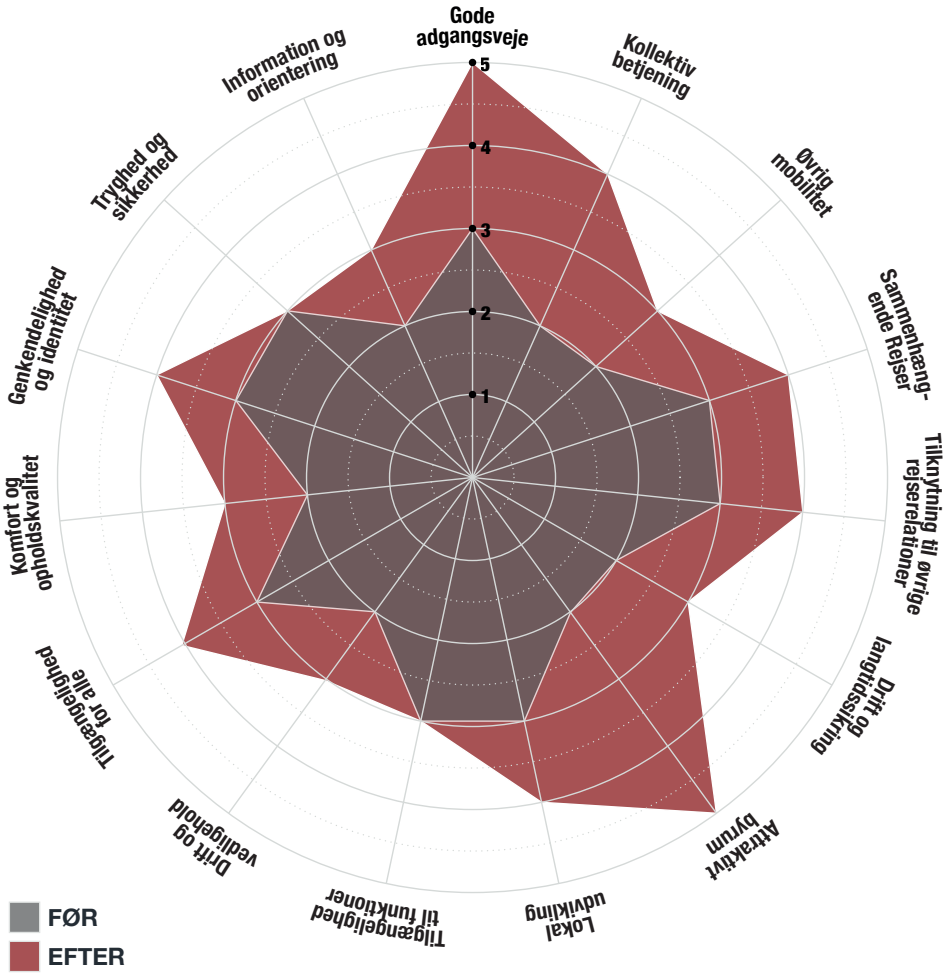
MÅL OG AMBITIONER

Når det konkrete arbejde med udviklingen af en hublokation indledes, startes diskussionen med en gennemgang af værktøjets parametre ud fra relevans. Irrelevante emner springes over. Herefter sættes en baseline. Lokationen registreres i forhold til de relevante emner via en score fra 1- 5 hvor 1 er under standard, 2 er standard, 3 er tilfredsstillende, 4 er over standard, 5 er optimal udnyttelse.

Herefter opsættes mål for den ønskede indsats. Værktøjet gør det herefter muligt at følge udviklingen og måle effekten over tid. Målingen skal kunne bruges før og efter en indsats. Før etableringen beskriver værktøjet stedets udgangspunkt og potentiale. Efter etableringen kan de samme parametre bruges til at se, hvad der har ændret sig, hvad der virker, og hvor der fortsat er barrierer.

FÆLLES VIDEN PÅ TVÆRS

Samtidig kan værktøjet bidrage til en ensartet behandling af hubs på tværs af kommuner.

HUBVÆRKTØJ

Hubværktøjet giver et visuelt overblik over hubbens udvikling. Før etableringen kan det synliggøre, hvor potentialet er størst, og hvor der er behov for en indsats. Efter etableringen kan en ny måling sammenholdes med baseline og vise, hvor hubben har skabt værdi, og hvor der fortsat er plads til forbedringer.

Parametrene i værktøjet er udviklet i samarbejde med Midttrafiks ejere (2026, FAGLIG FORUM).

MOBILITET

EMNE	VURDERINGSSPØRGSMÅL	VURDERINGSPARAMETRE
Gode adgangsveje	*I hvor høj grad forbedrer hubben adgangen til kollektiv mobilitet for områdets borgere?*	• Adgang inden for 20 minutter • Forbindelser til omkringliggende lokalsamfund • Forbindelser til funktioner, uddannelses- og arbejdspladser
Kollektiv betjening	*I hvor høj grad bidrager hubben til øget brug af kollektiv trafik, flextrafik og kombinationsrejser?*	• Tilknyttet kollektiv trafik • Flexstatus • Driftsdøgn
Øvrig mobilitet	*I hvilken grad giver hubben gode mobilitetsmuligheder for forskellige brugergrupper*	• Alternative mobilitetsformer • Rejser til og fra hubben • Mulighed for kombinationsrejser
Sammenhængende rejser	*I hvor høj grad understøtter hubben en sammenhængende rejse og skift mellem transportformer?*	• Skift mellem transportformer • Gode skiftemuligheder • Sammenhæng på tværs af regionen
Tilknytning til øvrige rejserelationer	*I hvor høj grad tilbyder hubben mulighed for at komme videre ud i lokalområdet?*	• Wayfinding • Stisystemer, lokale, nationale mv. • Understøttelse af hele rejsen
Drift og langtidssikring	*I hvor høj grad er hubben robust og bæredygtig i drift over tid?*	• Drift og vedligehold • Udviklingsmuligheder • Langsigtet funktionalitet

LOKAL UDVIKLING

EMNE	VURDERINGSSPØRGSMÅL	VURDERINGSPARAMETRE
Attraktivt byrum	*I hvor høj grad bidrager hubben til attraktive lokalsamfund?*	• Positiv repræsentant for stedets identitet • Udviklingsprojekter omkring hubben • Adgang til offentlig og privat service
Lokal udvikling	*I hvilken grad kan mobilitetshubben understøtte og spille sammen med den lokale udvikling?*	• Nærhed til lokale funktioner og tilbud • Kommunale udviklingsprojekter og kommende investeringer • Bosætningspotentiale • Midttrafiks Principper stationsnær Byudvikling (2026, Letbanesamarbejdet)
Tilgængelighed til funktioner	*I hvor høj grad forbedrer hubben adgangen til uddannelse, arbejde, service og øvrige hverdagsfunktioner?*	• Adgang til uddannelse • Adgang til arbejdspladser • Adgang til offentlig og privat service
Drift og vedligehold	*I hvor høj grad tilbyder hubben rene vedligeholdte rammer og udstyr?*	• Renholdelsesniveau • Løbende drift • Vedligeholdelsesniveau

BRUGEROPLEVELSE

EMNE	VURDERINGSSPØRGSMÅL	VURDERINGSPARAMETRE
Tilgængelighed for alle	*I hvor høj grad kan hubben anvendes af alle brugergrupper uanset alder og funktionsniveau?*	• Efterlevelse af 8-80-princippet (2026, Toronto City) • Funktionsnedsættelser og hjælpeforanstaltninger
Komfort og opholdskvalitet	*I hvor høj grad tilbyder hubben gode rammer for ophold, ventetid og komfort?*	• Kvalitet af ventefaciliteter • Opholds- og ventekomfort • Grønne rammer
Genkendelighed og identitet	*I hvor høj grad er hubben let at genkende og forstå som en del af det samlede hubnetværk?*	• Kendskab til hubkonceptet • Genkendelighed på tværs af hubs • Synlighed af mobilitetstilbud
Tryghed og sikkerhed	*I hvor høj grad opleves hubben som et trygt og sikkert sted at ankomme, opholde sig og skifte transportmiddel?*	• Oplevet tryghed • Trafiksikkerhed • Belysning og overskuelighed
Information og orientering	*I hvor høj grad gør hubben det let at orientere sig og finde relevante mobilitetstilbud og rejseinformation?*	• Rejseinformation • Wayfinding og skiltning • Overblik over mobilitetstilbud

DIALOGSKEMA

Dialogskemaet gør det muligt at omsætte de overordnede ambitioner til en konkret vurdering. For hvert emne stilles et vurderingsspørgsmål, som besvares med afsæt i en række vurderingsparametre. Skemaet skaber dermed et fælles grundlag for at vurdere hubbens kvalitet og følge udviklingen over tid.

midttrafik

JUUL FROST ARKITEKTER